

EDITORIAL

Bagsak nga kamutangan han rehiyon ha ikatulo nga tuig han rehimen nga Macapagal-Arroyo

Natural nga makakaagum hin kalamidad an Sinirangan Bisayas tungod kay aada ini ha dalan nga gin-aagihan han mga bagyo nga nahampak ha nasud kada tuig. Kundi mas grabe nga kakurian an durot han bagyo nga hi “Gloria” nga magtutulo katuig na nga nahampak ha rehiyon ngan bug-os nga nasud. Sugad hin waray pa katupong an destroso nga gindurot han presente nga gubyerno ha pagdarusdos pa han kamutangan han katawhan ha rehiyon nga hadto pa nga naghihimakuri na. Gin-aantos han katawhan an kapaitan nga durot han denasyunalisasyon – o an hul-os nga pagpapailarum ha imperyalista nga dominasyon pinaagi han mga palisiya nga liberalisasyon, deregularasyon ngan pribatisasyon – nga iginbabandera han rehimen pinaagi han “imperyalista nga globalisasyon”. Kun tumipa man an katawhan, gin-gagamit han reaksyunaryo nga estado an hul-os hin kamadarahug nga pasismo agud poypuyon an ira rebolusyonaryo nga pag-ato.

Tungod kay mga parag-uma an mayorya han katawhan, napostura an hain man nga gubyerno han Pilipinas komo mayda sentral nga programa ha reporma nga agraryo. Kundi tigaman han pagigin kontra-katawhan han rehimen nga Macapagal-Arroyo an hul-os nga pagtalikod hini ha reporma nga agraryo. Nagpapabilin nga waray tuna an pito ha kada napulo nga parag-uma ha Sinirangan Bisayas. Ha kamatuoran, diri la kay pinakahamubo an naipandistribwer nga tuna han rehimen ha CARP kumpara han mga nauna nga administrasyon. Kundi, nagtikagrabe pa an pangangagaw hin tuna pinaagi han CARP, ARC, pagproteher kuno han kalibungan, ngan iba pa nga pangunguwat han magkakunsabo nga gubyerno ngan mga agaron maytuna.

Gin-uundong liwat han rehimen an liberalisasyon ha agrikultura pinaagi han Ginintuang Masaganang Ani. Gintutumuyo la hini nga uwaton

... *tikang ha paypay 1*

an mga parag-uma ha magasto nga produksyon hin *hybrid* nga mais ngan humay nga dependyente ha marahalon nga pestisidyo ngan abono. Ha luyo nga bahin, tungod han liberalisasyon ha pag-iimport, gintutuyangan han rehimen an pagsakob han mga produkto nga agrikultural han iba nga nasud nga naghihibang ha lokal nga produksyon.

Labot ha pan-ekonomiya nga panggigipit, ginuhugtan liwat han rehimen an pampulitika nga pamomoypoy ha mga parag-uma, labi na mga nag-iinsister han ira mga katungod ha paghulad han tuna. Ha Leyte pala ngani, mayda na 78 nga parag-uma ha lima nga bungto an ginpaprisko han reaksyunaryo nga gubyrno ha di pala maiha tungod ha mga kaso nga agraryo. Haluagan liwat an militarisasyon ha rehiyon ngan an haros diri na maihap nga mga kaso hin pangangabuso ha mga parag-uma.

Desperado an damo nga katawhan nga gumawas ha rehiyon agud makabiling hin trabaho ha Manila o iba pa nga dapit han nasud ngan ha langyaw nga labnasan. Diri ini angay hipausahan tungod kay haros waray industriyalisasyon ha rehiyon ngan ura-ura hin katiniyupi an kamutangan han mga trabahador ngan bisan han mga propesyunal. Padayon nga ginhihikaw han rehimen nga Macapagal-Arroyo an panawagan nga P125 umento ha suhol, bisan kun P188 la an minimum nga suhol ha rehiyon ngan diri natugma ha P365 nga kinahanglan ha kada adlaw ha rehiyon para mabuhi hin disente an usa nga pamilya nga may unom nga myembro.

Inabot na liwat hin 2,000 an nawarayan hin trabaho tungod han pagsera hin 26 nga empresa ha rehiyon resulta han krisis. Ginlalarang liwat han rehimen nga himuon nga kasagaran an praktis han kontraktwalisasyon o an iregular nga pagtrabaho ha barato kaupay nga suhol, nga bentaha para ha mga dagko nga kapitalista ngan langyaw nga namumuhunan. Ginpapatuman ini yana ha dagko nga empresa sugad han Gaisano ngan PASAR, ngan ginpapanuhan nga tumuhop ha pagpribatisa han mga pampubliko nga ahensya ngan yutiliti sugad han tubig ngan koryente. Kadungan han haluagan nga tanggalan han mga trabahador an pagbubungkag han mga unyon agud paluyahon an militante nga pakig-away han mga trabahador. Landaw nga pananglitan hini an pagbira ha unyon han Bombo Radyo – Tacloban nga hul-os na nga nagsara, ha Gaisano ngan ha Esamelco nga nagtanggap hin walo nga lider-trabahador.

Sayod an pagtalikod han gubyrno ha mga batakan nga serbisyo sosyal sugad han edukasyon, pabalay, panlawas ngan iba pa. Nasingadto an kaudgan han nasyunal nga badyet ha korupsiyon ha gubyrno, pagbusog ha militar ngan pagbayad han utang. Nag-umento an matrikula ha rehiyon hin diri maubos ha 10% yana nga tuig; ha kamatuoran, mas hitaas pa ini tungod kay gintatago ha iba nga tipo hin kabaraydan han mga tuso nga negosyante nga edukador. Sumobra-kumulang ha katunga na la han mga estudyante an nakakatapos han ira pangeskoyla. Mas grabe ini ha balitang han kolehiyo; 10,537 la ha 76,021 nga estudyante an naggradweyt hadton 2002.

Dugang nga pakuri labi na ha kablas ha syudad an kawaray hin pabalay. Ginlalarga yana ha rehiyon an iba-iba nga proyekto pankauswagan kulaos, kundi waray kunsiderasyon ha mga maaapektaran nga kablas ha syudad. Ha Tacloban, sobra 1,000 nga paragtinda ngan residente an gintatabrog agud matukod an bag-o nga merkado. Pira kayukot nga paragtinda ngan residente ha walo nga barangay ha pyer an maaapektaran liwat ha larang nga Foreshore Reclamation Project ha Catbalogan, W. Samar.

Gin-uumentuhan an sukot ha pampubliko nga yutiliti han kuryente ngan tubig. Nag-umento na ngani hin 30% an sukot han tubig ha Tacloban hadton 2002, gindugangan pa ini yana nga tuig hin 40%. Sigurado liwat nga padayon nga maghihitaas an sukot ha kuryente tungod han mga dugang nga sukot sugad han PPA ngan ha plano nga pribatisasyon ha industriya han kuryente, lakip na an mga kooperatiba ha elektrisidad.

Sobra nga pakuri an gindudurot ni Gloria Macapagal-Arroyo, nga nagpapabilin nga hakug ha poder ha karuyagon hini nga dumalagan pa ha 2004. Diri gud angay paihaon pa han katawhan an iya kahakugan ngan arogante nga pangangabuso ha katawhan. Kinahanglan hin mas urog nga pagkaurusa han naghihimakuri nga katawhan ha usa nga gamhanan nga kagiusan masa nga magsusukot ngan papapagbaydon an kontra-katawhan nga rehimen. Samtang dugang hira nga ginraraugdaug ngan gintitiyupi, mas urog liwat nga nagdadamo an ihap han katawhan nga napupukaw ngan naoorganisa ha rebolusyonaryo nga pakig-away para ipakigbisog an nasudnon nga demokrasya ngan ibangon an rehiyon. ▲

PANAN-AW

Desisibo an papel han katawhan ha mga karukayaknon han pagmimina ngan kalibungan

Para kan kanay ba an mga ginlalarang nga proyekto ha pagmimina ha isla han Samar? Para kan kanay liwat an kalibungan nga ginpoprotehiran kulaos han Samar Island National Park (SINP)? Importante ura-ura an karukayaknon han katawhan, kundi diri ini gintatagad ha mapaso nga debate giutan han nag-uundong han pagmimina ngan han SINP. Gin-aprubahan han gubyrerno nga Arroyo an duha nga aplikasyon ha pagmimina ha Samar hadton Hunyo ngan ginproklamar na liwat an SINP hadin Agosto. Nagin mapaso an banggaay han duha nga gapil tungod kay nagkakapapreho an mga erya han pagmimina ngan han SINP. Napapanahon nga tikangan an paglalatatag han gapil han katawhan tungod kay diri gud mahihisgutan an pagmimina ngan an kalibungan kun diri hisgutan an kaupayan han katawhan.

Hiunong ha pagmimina

Waray maraut ha esensya ha pagmimina kun makakaupay ini ha katawhan ngan naghihirot ha panlawas nira ngan ha kalibungan. Riko ura-ura an Samar ha mga rekurso nga mineral nga metal ngan diri-metal nga dako unta an maiaamot ha kauswagan han Sinirangan Bisayas ngan bug-os nga nasud. Dako an potensyal han Samar nga makag-undong han mga batakan nga industriya han metal, kemikal, elektroniko ngan pan-inhinyero. Aada an mga mineral nga reserba nga *chromite, manganese, zinc, silver, gold, bauxite, nickel* ngan *copper*. Mayda liwat mga diri-metal nga mineral sugad han *sulfur, pyrite, phosphate rock, silica*, simento, *limestone*, marmol, *bentonite rock, asphalt*, guano, karbon ngan iba pa.

Maraut ba kun mapulsan han katawhan an sugad nga mga rekurso? Kinahanglan resolbahon kun kay-ano nga nagkukuri an mga taga-Samar samtang aada la ha ilarum han ira mga tiil, kun бага, an mga natural nga karikuhan nga makakabulig unta ha ira pag-uswag. Angay la nga magmahinungdanon ngan magserbi an

pagmimina ha pag-ursa ha ira tikang ha kakurian ngan ha pagpupundar han nasyunal nga ekonomiya nga nasarig-ha-kalugaringon.

Hul-os liwat nga diri maupay para ha katawhan kun negatibo ha kabug-usan ha ira panginabuhi ngan ha kalibungan an magigin epekto han hain man nga proyekto ha pagmimina. Ini an kaagsuban nga nahitatabo yana tungod kay maka-imperyalista ngan kontra-katawhan an presente nga balayan han pagmimina ha Pilipinas. Nahisasakob ha imperyalista nga “globalisasyon” an Mining Act nga programa ha pagmimina han rehimen nga Macapagal-Arroyo. Gintutumuyo hini an dugang nga pagpapagrabe han pagmimina nga waray iba nga tuyo kundi an imperyalista nga panhuhuthot ngan panhihibang ha kalibungan. Kinahanglan atuhan ngan pugngan an anuman nga pagmimina nga napabor la ha mga imperyalista ngan dagko nga lokal nga negosyante, mga dunot nga burukrata, ngan ha militar nga ginkakakunsabo nira agud poypuyon an pag-ato han katawhan.

Hiunong ha kalibungan

Magigin kulang an paghisgot ha kalibungan kun tagdon la ini nga sugad-sugad hin paraiso nga waray tawo. Kun padayon nga nahihibang an kalibungan ha Pilipinas, diri ini

... *tikang ha paypay* 3

sala han mayorya han katawhan kundi han pipira nga dagko nga mga negosyante ngan upisyal nga kakunsabo ha imperyalista nga panhuhuthot. Magigin sayop ngan usahan-ka-gapil an pag-ato ha pagmimina kun kadugtong hini an pagpaantos ha katawhan ngan pagpugong ha ira pag-uswag.

Kun karuyag naton panalipdan an kalibungan kontra ha mga aktibidad sugad han pagmimina, kinahanglan anay naton tudlukon an prinsipal nga mga responsable ha paghibang han kalibungan. Hira an mga dagko nga imperyalista ngan lokal nga kumpanya, ngan an mga kakunsabo nira nga mga dunot nga burukrata nga sibil ngan militar, nga todo-todo an pagmimina, pagtotroso, pangingsda ngan iba pa nga negosyo nga nakakahibang ha kalibungan. Sobra-sobra an ira ganansya tikang ha pagpuo ha natural nga karikuhan han Pilipinas nga nasisingadto man la ha mga imperyalista nga nasud, samtang nagkukuri an katawhan, nagpapabilin nga atrasado an nasyunal nga ekonomiya ngan nahihibang an kalibungan. Makaluluoy mismo an kamutangan han rehiyon, nga nakalbo na an kagugub-an, nahibang na an mga isla han Manicani ngan Homonhon tungod han pagmimina, ngan nauubos an karikuhan ha dagat.

Mas urog nga magigin darayigon an sinseridad hadton mga natipa ha pagmimina ngan nagpapanalipod ha kalibungan kun makig-usa hira ha mas kumprehensibo nga pakig-away han katawhan para ha pankatilingban nga hustisya, nasyunal nga kagawasan ngan demokrasya. Ha katapus-tapusan, an katawhan gud an tinuod nga desisibo ngan angay magpulos ha tukma nga paggamit han natural nga karikuhan ngan ha preserbasyon han kalibungan.

Rebolusyonaryo nga solusyon an kinahanglan para ha kauswagan ngan kalibungan

May-ada kumprehensibo nga analisis ngan alternatibo an rebolusyonaryo nga kagiusan para ha nasyunal nga kauswagan ngan pagproteher han kalibungan. Pormal ini nga ginsasalawad ha 12 kapunto nga programa han NDF ngan ha

borador nga kumprehensibo nga kasarabutan para ha mga reporma nga sosyo-ekonomiko (CASER) nga iginsalawad ha nakasuspende nga erestorya pankamurayawan ha reaksyunaryo nga gubyrno. Gintutudlok hini nga an imperyalista nga panhuhuthot an prinsipal nga hinungdan han kahibang han kalibungan ha Pilipinas ngan gindedemanda an pagbawi han mga maka-imperyalista, kontra-katawhan ngan kontra-kalibungan nga balaud ngan programa. Gin-uundong liwat hini an tinuod nga reporma nga agraryo, nasyunal nga industriyalisasyon ngan sosyalista nga perspektiba para ha kauswagan han Pilipinas.

Diri liwat makakasakob an mga proyekto ha pagmimina ha mga rebolusyonaryo nga teritoryo nga waray pagtugot tikang ha demokratiko nga gubyrno han katawhan. Gintatagan hin kunsiderasyon an mga makanasud nga negosyante nga makakabulig ha pagpapauswag han panginabuhì han katawhan ngan ekonomiya han Pilipinas. Hugot nga gindidiri an langyaw nga pagpahimulos ha natural nga karikuhan han Samar, an paggamit han militar para ha pagpapahugpoy ha katawhan, ngan an mga may magraut nga rekord ha panhihibang ha kalibungan. Kinahanglan sundon han hin-o man nga gintuyangan sumakob ha rebolusyonaryo nga teritoryo an mga palisiya ngan balaud han demokratiko nga gubyrno han katawhan.

Lakip ha pagsusulong han rebolusyonaryo nga kagiusan ha kabaryuhan an paglaum para ha pagkab-ot hin kauswagan ngan pagpanalipod ha kalibungan. Waray malalauman ha presente nga reaksyunaryo nga sistema nga kinahanglan rumpagon tungod kay gintataglawas la hini an mga imperyalista ngan lokal nga kawatan, ngan diri an katawhan. Kinahanglan ini saliwnan han demokratiko nga gubyrno han katawhan nga papitad-pitad nga nagkukusog ha kabaryuhan tubtob ha panahon nga mahihimo na hini hul-os nga maagaw an pampulitika nga gahum ha bug-os nga nasud. ▲

Abyerto an rebolusyonaryo nga kagiusan ha mga karuyag umiwas ha nagtitikagrabe nga pagkabuhag-buhag ngan demoralisasyon ha sakob han AFP

*ni Fr. Santiago "Sanny" Salas
Tagapagayakan ha Sinirangan Bisayas
National Democratic Front of the Philippines*

Hulyo 29, 2003

Angay magserbi nga pan-abre han mata para ha mga uruubos nga upisyal ngan tawohan han AFP dinhi ha Rehiyon 8 an gin-atentar nga kudeta han ira igkasi mga sundalo. Angay pakianhan han mga elemento han 8th Infantry Division an ira kalugaringon kay-ano nakikig-away hira para ha usa nga rehimen nga diri nagpapanalipod han kaupayan han katawhan, sugad man han kalugaringon kasundaluhan hini.

Sayod an ngatanan nga seryoso nga nabay-og an gubyerno nga Arroyo han napakyas nga kudeta han Hulyo 26-27 han diri mamenos 70 nga upisyal han AFP ngan sobra 200 nga kasundaluhan. An pag-aalsa nga ginpanguluhan han pira han pinakamag-upay nga upisyal ngan sundalo nga tikang ha aktwal nga kombatan nagbubuksas han haluagan nga demoralisasyon ha militari ilarum han niyutiyo, korap ngan pasista nga Arroyo nga administrasyon. Dugang pa, ginpagawas han mga nadidiskuntento nga upisyal han "Magdalo Group" an mga seryoso nga akusasyon kontra ha Arroyo nga administrasyon, nga hadto pa nga ginsinuspetsahan kundi yana ginpamatud-an mismo han mga *junior officers* ha sakob han militari. An gin-atentar nga kudeta in panigamnan nga narurusmok na an "Strong Republic" ni Arroyo. Usa nga makababaraka nga senyales ini para kan Arroyo ha okasyon han iya ikatulo nga pamulong hiunong ha kamutangan han nasud (SONA) hadin Hulyo 28.

An mga lehitimo nga araba han mga nagpasimuno han kudeta kabahin han korupsiyon ngan pagpasibaya ha sakob han militari in nagpapanhimuwa ha kulaos madig-on nga tindog han rehimen kontra ha "terorismo". Ha kamatuoran, narereyalisar han ordinaryo nga mga sundalo nga diri makatadungan ngan diri popu-

lar an gerra nga ira ginlalansar kontra ha kalugaringon katawhan, magin MILF o CPP-NPA man an ira pangontra. An nagpapagrabe pa han ira kamutangan amo nga pauro-utro hira nga ginbibiktima han ira mga lider nga nangangawat han ira mga suplay, sweldo ngan benepisyo, labot pa nga naghahakin hin mga kikkab tikang ha korap ngan kriminal nga mga aktibidad. Pananglitan, waray kareresolba tubtob yana an kunsabuhay giutan han mga korap nga upisyal-militar ngan han Abu Sayyaf. Tungod hini nagpapadayon ngan mas nagkukusog an sentimyento ha ranggo han mga ordinaryo nga upisyal ngan sundalo nga gintatrayduran hira.

Diri kukulangon an Sinirangan Bisayas hin mga ehemplo han mga korap nga lider-militar. Mismo an dati nga kumander han 8th Infantry Division nga hi Maj. Gen. Romeo Dominguez in nadabi ha pinakadako nga iskandalo han militari han 2000 samtang nakadestino ha Mindanao komo hepe han 1st ID. Ginpapamatud-an han mga residente, empleyado ha hospital ngan han padi ha parokya ha Lamitan, Basilan nga kinarawat hi Gen. Dominguez hin milyun-milyon piso tikang ha Abu Sayyaf kabalyo han pagpaiskapo han bandido nga grupo tikang ha ensirkulo han militar. Han 2002, nahibantog utro hi Gen. Dominguez ha usa na liwat nga iskandalo ha korupsiyon kasumpay ha pondo ha intelidyens han 8th ID. Sugad han nahitabo ha iskandalo ha Lamitan, ginbalhin hiya ha iba nga lugar han nasyunal nga pamunuan han AFP agud talwason hiya ha pampubliko nga pagturiok ha Rehiyon 8. Ngan antes hini, gin-promote anay hiya hin usa ka-ranggo. Usa pa nga ehemplo han korap nga lider-militar amo hi Lt. Col. Romeo Gapuz, kumander han 34th Infantry Battalion nga

☞ *padayon ha paypay 6*

... *tikang ha paypay 5*

nakabase ha prubinsya han Samar. Aktibo hi Gapuz ha *illegal logging*. Diri mamenos ha 13 nga *chainsaw operators* an nagtatrabaho para ha iya ha bungto han Paranas ngan kakunsabo niya an mga *sawmill operators* ngan pira nga DENR-PENRO nga upisyal.

Hul-os nga ginbuksas liwat han “Magdalo Group” nga an “gera kontra ha terorismo” han rehimen Arroyo amo mismo an tinuod nga terorismo ha nasud. Batid hini an mga batan-on nga upisyales, nga nagserbi kaudgan ha mga *special operation unit*.

Ginpapamatud-an nira an maiha na nga tindog han rebolusyonaryo nga kagiusan nga an mga pamomomba ha Davao City in ginpanguluhan han sekretaryo ha depensa nga hi Angelo Reyes, han hepe han intelidyens nga hi Gen. Victor Corpus ngan han US Central Intelligence Agency. Tungod han kabug-aton hini nga akusasyon han “Magdalo Group”, napiritan mismo hi Arroyo nga magpatawag hin imbestigasyon han pamomomba ha Davao City agud remedyuhan an ura-ura na hin karaut nga reputasyon ni Reyes ngan Corpus. Kun magkaada gud man hin ungod-ungod nga imbestigasyon, asegurado nga madadabi hi Arroyo ngan aatubangon niya an kangaralson han katawhan tungod han makarima-dima nga krimen nga iya hadto iginsayop ha MILF. Aatubangon liwat niya an kaso han pakigkunsabo ha pagplano para han pagpabutho hin sitwasyon pabor han pagdedeklara hin balaud militar ngan para han pagpapabilin niya ha poder.

Angay utro nga analisaron han mga uruubos nga upisyal ngan kasundaluhan han 8th Infantry Division an ira “kampanya kontra-terorismo” ha Rehiyon 8. Kay-ano nga ginduduso hira han ira mga mayor nga ringgalon an katawhan ngan maghimo hin kabangisan kontra ha mga sibilyan ngan mangaraway nga NPA? Kay-ano nga gin-aabuyunan ngan gintatahuban han mga heneral ngan batalyon kumander an mga terorista nga akto, sugad han pagmasaker ha siyam nga tawo hadton Abril 16 ha Kananga, Leyte?

Kinahanglan nira mareyalisar nga an terorismo han estado amo an tinuod nga terorismo nga nagpapanalipod ha diri makatadungan, madarahug ngan matiyupion nga sistema, diin hira ngahaw in biktima ngan gintutulang ha kamatayon han ira mga superyor.

GIN-AAGHAT HAN N.D.F.P. AN MGA PATRIYOTIKO NGA UPISYAL NGAN SUNDALO NGA KARUYAG HUL-OS NGA MAGSERBI HA NASUD NGAN KATAWHAN NGA ISALIKWAY AN KANAN A.F.P. TRADISYON HAN MERSENARYO NGA PAGESERBI HA IMPERYALISMO NGA U.S. NGAN NAGHAHADI NGA KLASE.

Abrido an rebolusyonaryo nga kagiusan ha Sinirangan Bisayas para hadton karuyag umiwas ha nagtitikagrabe nga pagkabuhag-buhag ngan demoralisasyon ha sakob han AFP. Batid an kasundaluhan nga aadto ha aktwal nga natad-pag-awayan nga diri hira lalabtan han NPA kun murayaw hira nga sumurender bisan ha luyo han pinakamapintas nga agway, sugad han ginpamatud-an han tulo nga Army nga gintalwas tikang ha kamatayon dida han reyd han NPA ha Brgy. Cagpili, Oras, Este Samar. Adton karuyag magbuksas han korapsyon, kriminal nga aktibidad ngan kamadarahug ha sakob han militari in talwas nga makakadaup ngan makakasumpay ha rebolusyonaryo nga kagiusan. Dugang pa, gin-aaghat han NDFP an mga patriyotiko nga upisyal ngan sundalo nga karuyag hul-os nga magserbi ha nasud ngan katawhan nga isalikway an kanan AFP tradisyon han mersenaryo nga pagseserbi ha imperyalismo nga US ngan naghahadi nga klase. Mahihimo nira subaron an ehemplo ni Lt. Crispin Tagamolila, nga hadton 1971 in umapi ha NPA, an tinuod nga hukbo han katawhan. Gin-aayat han NDFP adton mga sinsero ngan tangkod nga elemento han AFP nga manindugan sugad han retirado nga heneral nga hi Raymundo Jarque, nga bumunyog ha NDFP hadton 1995 agud protestahan an inhustisya ngan pagpakaraut han dungog nga ginhimo ha iya apisar han iya hitaas nga ranggo ngan hilaba nga panahon hin tangkod nga pagseserbisyo ha reaksyunaryo nga sistema. ▲

HR MONITOR

685 nga biktima han pagtalapas ha katungod pantawo ha ikatulo nga tuig han rehimen nga Macapagal-Arroyo

Mayda na nahilista nga 171 nga kaso ngan 685nga indibidwal nga biktima han pagtalapas han katungod pantawo ha rehiyon tikang han Enero 2001 – Hulyo 2003 ilarum han rehimen nga Macapagal-Arroyo. Ginlalauman pa ini nga mas dumamo tungod han pag-uundong han AFP han Oplan Gordian Knot, an bag-o nga tawag tikang han urhi nga tuig ha ira kontra-rebolusyonaryo nga gerra. Waray ini kaibahan ha esensya ha mga nauna nga kontra-rebolusyonaryo nga gerra sugad han Oplan Makabayan ngan Oplan Balangai han rehimen nga Estrada. Gintutumuyo han OGGK an pagpapapintas han gerra ngan saywar agud mahigop an rebolusyonaryo nga kagiusan ha madagmitan nga gerra.

May kabug-osan nga ihap hin 14 nga biktima hin pagpatay ngan pagmasaker. Pinakamabug-at hini an masaker han unom nga sibilyan (lakip an upat nga menor de edad) ngan tulo nga *hors de combat* nga Pula nga mangaraway hadton Abril 16 ha Kananga, Leyte. Waray bisan usa ha mga salaan tikang ha 19th IB an ginsirutan han rehimen nga Macapagal-Arroyo; ha kamatuoran, kandidato pa ha promosyon an anay kumander han batalyon nga hi Lt. Col. Oscar Lactao.

Mayda 155 nga biktima hin harasment ngan 28 nga biktima hin pangastigo. Kaudgan nga nahitabo ini ha pagbungkag han mga gios protesta o ha mga operasyon militar ha kabaryuhan. Diri la mga indibidwal an lakip dinhi kundi mga pamilya ngan komunidad. Mayda liwat 146 nga biktima hin pag-aresto ngan detensyon ngan 257 nga biktima hin pagkriminalisa hin mga pampulitika nga kaso.

Pakyas an AFP ha ira gerra atubangan han nagtitikahaluag ngan nagtitikaagsob nga mga taktikal nga opensiba han BHB ngan pag-ato han katawhan. Lugod, ginpapanhimurangtan han mga pasista an mga inosente nga sibilyan o mga Pula nga mangaraway nga *hors de combat*. Makatadungan la nga ig-insister han katawhan an ira mga demokratiko nga katungod ngan atuhan an nagtitikagrabe nga kamutangan han katungod pantawo. ▲

LISTA HAN MGA PAGTALAPAS HAN KATUNGOD PANTAWO HA REHIYON 8 (Enero 2001 - Hulyo 2003)

TIPO HAN PAGTALAPAS	Kaso	Biktima
Panmatay	5	14
Pagsikmit	2	2
Harasment	65	155
Pag-aresto & detensyon	27	146
Pangastigo	14	28
Tortyr	2	9
Kriminalisasyon han pulitikal nga kaso	23	257
Paturapak nga panmusil/istraping	6	11
Iligal nga pagrekisa	7	12
Pagtabrog/Dislokasyon	4	5
Peke/pwersado nga pagpasurender	4	4
Panhibang hin propyedad	3	9
Pagpagiya han sibilyan ha operasyon mil.	7	16
Pwersado nga pagrekluta hin CAFGU	3	3
Bayolente nga pagdispers han piket	2	10
Iligal nga pagkumpiska	2	3
Pakyas nga pagpatay	1	1
TOTAL	171	685

May-ada unom nga kaso hin pagtalapas nga nagbibiktima hin 22 nga tawo ha kada bulan.

Parag-uma, ginsalbeyds ha San Jose de Buan

Ginpatay han pasista nga militar hadton alas 5:00 han aga han Hunyo 7 hi Fulgencio Gabin, usa nga 70 anyos nga parag-uma, may asawa ngan upat nga anak, ha Brgy. Gusa, San Jose de Buan, W. Samar. Salaan an mga elemento han Alpha Company, 34th IB, nga ginpamunuan hin usa nga nagngangaran kan Lt. Quiagao.

Segun han mga testigo, gintawag hi Gabin tikang ha iya balay ni Norberto Nuguit, usa nga CAFGU, ngan gindara apiki ha salog. Didto waray-kaluoy hiya nga ginbuno-buno hin *jungle bolo* ngan ginparakrakan hin M14 ngan M16.

Puros buwa an pahayag han militar nga nakuhaan hi Gabin hin usa nga .38 nga rebolber ngan mga dokumento. ▲

HA KAMATUORAN

An sekreto ni Koronel Gapuz tikang ha kagugub-an

Maaram ba kamo nga diri la mga kinabuhi an ginpapatay han pasista nga upisyal nga hi Koronel Romeo Gapuz, kundi pati an mga kakahuyan ha kagugub-an han Samar?

Maiha na nga nadadabi hi Koronel Gapuz ha iligal nga pagtotroso. Ginpapadayon la niya kun baga an sugad hini nga tradisyunal nga raket han mga bugok nga pinuno han 34th IB nga nakabase ha Weste Samar. Maaram ini an ordinaryo nga kasundaluhan han 34th IB tungod kay hira an ginsusugo ha paghakot han mga troso. Mapapamatud-an liwat ini han mga upisyal han lokal nga gubyrno ha mga bungto nga nasasakop han batalyon.

Katin ni Gapuz an 13 nga *chainsaw operator* nga namumulod para ha iya han pinakamag-upay nga puno hin kahoy ha kagugub-an. Ginkakarga an mga kahoy ha mga *six-by* nga trak han militar ngadto ha Blanca Aurora, San Jorge; Calapi, Motiong; ngan Buray, Paranas. Hi Gapuz mismo an nagradyo ha iya mga tawohan kun may kinahanglan hakuton na nga kahoy. Nabisto

ini han mga testigo nga nagsumat ha BHB nga nagpahakot hi Gapuz hin kahoy ha *six-by* nga punu-punuan hadton Hunyo 19, alas 6:00 han gab-i ha Calapi. Nautro pa ini hadton Hulyo 12 ha Buray.

Syempre, diri mahihimo ni Gapuz an sugad nga anomalya hin waray kakunsabo. An pira nga mga upisyal mismo han DENR-PENRO, nga unta amo an nagpoproteher han kalibungan ha prubinsya, an nabulig kan Gapuz. Kakunsabo liwat ni Gapuz an pira nga mga negosyante ha San Andres, Catbalogan ngan Buray.

Libre nga nakakalusot an mga *six-by* ni Gapuz ha mga tsekpoynt han DENR ngan PNP nga ginpipiyungan nala an raket hini nga bugok nga koronel. Samtang, ginpupugngan ngan ginkokotongan han mga sundalo han 34th IB ha mga tsekpoynt an mga gudti nga paraglagadi. Nadudugangan la an kauriton han mga agrabyado nga parag-uma ngada ha 34th IB, nga maiha na nga ginkakangalsan tungod han ira makarimadima nga mga pagtalapas ha mga katungod pantawo. ▲

simo

GLORIA, KORAP!
PASISTA!
MAKA-IMPERYALISTA!
LAYAS!!!

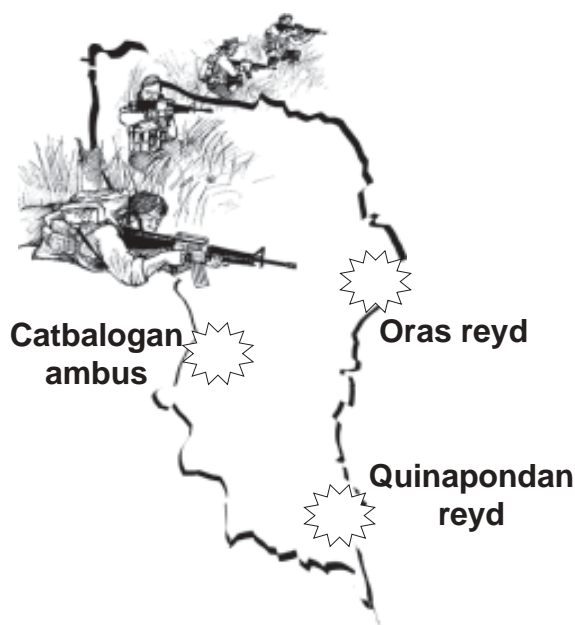
GLORIA, PAKURI KA HA
KATAWHAN NGAN NASUD!
LAYAS!!!

ASYA ITON, KAY
KARUYAG MAN KUNO
NIYA DUMALAGAN HA
2004.... UPAYA, GLORIA,
DALAGAN GUD
TIPAHIRAYO KAY
HIAABTAN KA NA HAN
GRABE NGA
KANGARALSON HAN
KATAWHAN!!!

PANHITABO NGAN HUYOB

Duha nga reyds ha Este Samar, nagmadinaugon

Ha sakob la hin usa nga semana han Hunyo, nagmadinaugon an duha nga reyds han BHB ha Este Samar. Ginreyd hadton 4:30 han kaagahon han Hunyo 26 an *patrol base* han “A” Company, 52nd IB, ha Brgy. Cagpili, Oras. Naglastar an away hin duha kaoras ngan nakakumpiska an BHB hin pito nga M16, lima nga M14, usa nga *grenade launcher*, siyam nga garan ngan duha nga karbin. Lima nga sundalo ngan 10 nga kaapi han CAGFU an napatay. Nalapid liwat an asawa han usa nga sundalo ngan duha an samaran. Antes umatras an mga gerilya, ginsunog nira an detasment.

Hadton Hunyo 22, gin-atake liwat han BHB an istasyon han pulis ha sentro han bungto han Quinapondan. Kadungan hini, ginhalikwat han mga Pula nga mangaraway an mga balay han mga pulis kun diin nakakumpiska hira hin usa nga M16, usa nga .45 ngan usa nga .38. Samaran ha nasabi nga reyds hi Insp. Cayetano Gannaban, munisipal nga hepe han pulisya.

Hepe han PNP ha W. Samar, gin-ambus

Pinaagi han pagpabuto han *landmine*, madinaugon nga gin-ambus han BHB an *patrol car* ni S/Supt. Conrado Verzo Calbario, hepe han PNP ha W. Samar, hadton Hulyo 16 han alas 2:30 han ligas. Hi Calbario ngan upat nga pulis nahiluwa ha sarakyan diretso ha pangpang ngan waray na makaato. Nahitabo an ambus ha giutan han Brgy. Socorro ngan Brgy. Lagundi, Catbalagon, Samar. Nakumpiska an upat nga armas: usa nga M16, duha nga 9mm. ngan usa nga .45 kalibre.

KRME ha Motiong, ginsirutan

Ginpatukan han sirot nga kamatayon han BHB hadton Hulyo 24 hi Junior Dacutan, 42 anyos, taga-Brgy. Calapi, Motiong, W. Samar. Hadton 1994 pa nga aktibo nga impormer han militar hi Dacutan ngan responsable han kadakop han duha nga kasama ha Jiabong, paggiya ha reyds han militar ha usa nga base, ngan pagpatay ha parag-uma nga hi Nonoy Paclita.

Mga gios protesta ha Tacloban, nagdadamo

Ha pamumuno han Bayan-Sinirangan Bisayas, madinaugon nga naglansar hin gios protesta an mga militante nga grupo ha Tacloban City han Hulyo 4. Ginkondena han mga aktibista an adlaw han waray-hangkag nga “pagkasangkay han US ngan Pilipinas”. Madig-on nira nga ginpanawagan nga “Pakigbisugan an kakurian ngan imperyalista nga gerra han agresyon! Patalsikon hi Gloria!”

Gintapo naman hin protesta han Anak ng Bayan, partido pulitikal han mga batan-on, an pagbisita ni Presidente Gloria Macapagal-Arroyo han Hulyo 16. Nagkasasamaran an siyam han mga nagprotesta nga kabatan-unan han madarahug hira nga gindispers han pulisya.

Ginkondena liwat ha usa nga mobilisasyon han mga militante nga grupo an Sumat ha Kamutangan han Nasud (SONA) ni Macapagal-Arroyo hadton Hulyo 28. Sering han Bayan-SB nga pangunguwat ngan pamumulitika an pahayag ni Macapagal-Arroyo nga nag-uuswag an iya “madig-on ngan makusog nga republika”.

Demolisyon ha Catbalogan, gin-atuhan

Hugot nga gin-aatuhan han Pier Uno Stall and Homeowners Association (PUSHA) an namamampangan nga haluagan nga demolisyon ha Catbalogan, W. Samar. Namemeligro nga matabrog an sobra 200 nga pamilya nga naukoy ha Purok 8 – 10, Catbalogan, ha syahan nga balitang han Fore-shore Reclamation Project (FRP) ni Jesus Redaja, meyor han Catbalogan. Gintutumuyo han FRP nga himuon nga residensyal, komersyal ngan industriyal an 44 nga ektarya nga maglulupgop han Purok 8, 9 10, Ubanon, Guinsurungan ngan Bunuanan.

ARTE NGAN LITERATURA

Usa nga kanta

RONDA HA CALBIGA

(Kolektibo nga ginkomposo han mga Pula nga mangaraway nga pumartisipar ha nasabi nga taktikal nga opensiba. Kantahon ha tono nga amenudo.)

Intro: Am-E-Am-

Am
Kasamahan iyo pamatan
E
Sumat hinin kadaugan
E
Hedkwarter han PNP ha Calbiga
Am
Ginronda han aton BHB
Am E Am
Daug, daug kita, perdi hira!

Am
Marso 8 dos mil tres
E
Aga-aga han alas sais
E
Sorpresa sumalakay
Am
BHB nakasakay

G
PNP nga gwardya
C
Pinan-ngalasan nahigda pa
E
Didto ha bablay nira
Am
Usa-usa ginkaptura
E Am
Dose nga armas an aton nakumpiska
Am
Naka-*video* an BHB
Em Am
Buta-bungol an kaaway ha taktika!

Am
Dako nga suporta hinin masa
E
Pagkab-ot kadaugan ta
E
Hitaas moral hinin pwersa
Am
Nagrayhak hiluag nga masa
Am E Am
Isulong an armado nga pakig-away!

(Otrohon an bug-os nga kanta)